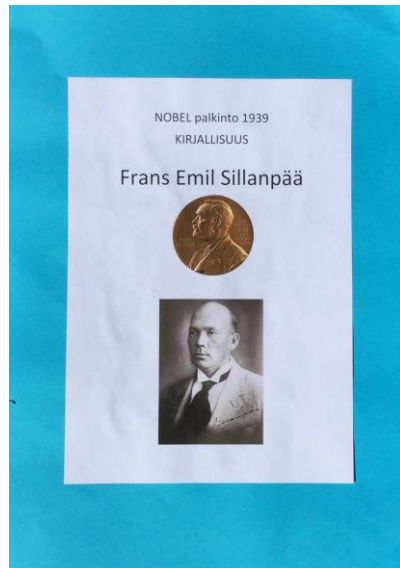

Säynätsalon koulun MONO 2018

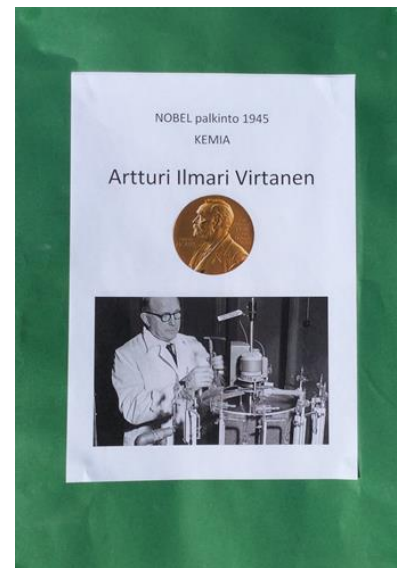
24.-26.4, 2.5-3.5 ja 8.5

Suomalaiset saavutukset ja keksinnöt: Suomalaiset NOBELISTIT

KIRJALLISUUS

KEMIA

RAUHA

TALOUS

Päivin paja	Pirjon paja	Annen ja Sannan paja	Timon paja
<p>1. Aluksi kuunneltiin katkelma Sibeliuksen Finlandiaa instrumentaaliversiona ja Jarkko Aholan esittämänä. Keskusteltiin suomalaisuudesta ja suomalaisten saavutuksista. Tutustuttiin lyhyesti Sillanpään elämäkertaan ja tuotantoon: Luin päähenkilöä kuvaavan lyhyen katkelman kirjasta Hurskas kurjuus, katsottiin lyhyt pätkä elokuvasta Nuorena nukkunut (Torikan versio) sekä pätkä Taatan joulupakinoista Ylen elävästä arkistosta. Keskustelua aiheesta.</p> <p>2. Keskustelua lastenkirjallisuudesta ja käytiin lyhyesti läpi lastenkirjallisuuden lajeja</p> <p>3. Pohjustuksena kuunneltiin kaksi lastenrunoa. Toimeksiantona oli salapoliisitehtävä: kahden runon säkeet olivat ”menneet sekaisin”. Ryhmien, joita oli neljä, oli selvitettävä runojen säkeiden järjestys ja liimattava ne eri paperille (vaaleanpunainen ja vaaleanvihreä). Runoina olivat</p>	<p>Kemia tutkii ainetta ympärillämme. Pohdimme yhteisesti mihin tätä tietoa tarvitaan. Juttelimme A.I: Virtasesta ja häntä kiinnostaneesta kysymyksestä ja sen vastauksen löytymisen seurauksista. Katselimme Lasten Areenasta Tiedonjyvä-sarjan koeasetelman kysymykseen ”Miksi kasvit juovat?”. Pohdimme hypoteesia ja laitoimme kokeen alulle. Sitten tutkimme! Ehdoton sääntö oli, ettei mitään saanut laittaa suuhun.</p> <p>Kokeina pajoissa: Löllölima Taikapallo Pakenevat pippurit Mysterivärit Lasitalot Kuplakolikko Kummallinen mehu → Pajojen kaikki materiaalit ja käytetyt aineet löytyvät jokaisen kotoa!</p>	<p>Rauhan pajassa tutustuimme aluksi Martti Ahtisaareen ja hänen tekemäänsä työhön rauhan puolesta. Sen jälkeen lähdimme animaation ”Taran matkassa” mukana vuorovaikutteiseen seikkailuun. Seikkailu kuljettaa lapset ihmettelemään viidakon eläimiä ja ottamaan niiltä mallia asentoihin, jotka vaativat rauhoittumista, keskittymistä, voimaa ja notkeutta. Liikkeet tehtiin yhdessä Taran ja eläinten kanssa.</p> <p>Ryhmässä tutustuimme erilaisiin tunteisiin ja pohdimme kuvien kautta tunteita omassa elämässämme. Erilaisia tunteita kuvattiin ipadeilla. Teimme pienemmissä ryhmissä tunnekuvauksen ”ryhmäpotrettina” ja tulostimme sekä väritimme sitä.</p> <p>Lopuksi salissa rentouduimme suklaameditaation avulla.</p>	<p>Nobelin taloustieteen palkinto on erityisen korkeatasoisesta taloustieteellisestä tutkimuksesta vuosittain jaettava palkinto, jonka voitti vuonna 2016 suomalainen ekonomisti Bengt Holmström yhdessä brittiläis-yhdysvaltalaisen taloustieteilijän Oliver Hartin kanssa.</p> <p>Keskustelimme aluksi käsitteistä omavaraistalous ja vaihdannaistalous. Jatkoimme keskustelua rahan historiasta. Sen jälkeen katsoimme Rahan historiaa-ohjelmasta (https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/10/25/rahan-historiaa) tiivistelmän (n. 3 minuuttia).</p> <p>Ohjelman jälkeen aloitimme Talous-leikin, jossa leikimme ihmisten välistä kanssakäymistä, joka liittyi hyödykkeiden tuotantoon, jakeluun, vaihtoon tai kulutukseen. Oppilaat saivat roolit alkutuottajana, hyödykkeentuottajana, palveluntuottajana, kauppiana, jakelijana, pankkiirina, työnantajana tai kuluttajana.</p> <p>Käytössä oli pieniä rahoja (maitotölkin korkit) ja suuria rahoja (siivoushanskat). Alkutuottajalla oli valmiiksi kerättyä puurenkaita ja askartelunorkkoja. Rahaa oli mahdollista hankkia tekemällä työtä tuottamalla omalla liikkumisella energiaa sähkölaitokselle, jonka johtaja maksoi energiantuottamisesta palkkaa. Hyödykkeentuottajat ja kauppiat pystyivät</p>

<p>Kirsi Kunnaksen Tiitiäinen metsäläinen tai Auto ja Hannele Huovin Mansikka-aamu. Työn tulosta verrattiin alkuperäiseen versioon. Useimmat halusivat ”korjata” työnsä oikeaan muotoon.</p> <p>4. Esittäminen ja kuvaus: Ryhmän valitsema runo esitettiin lukien, eläytyen tai näytellen. Kuvaus ja videointi: pukuhuoneissa ja eteisissä.</p> <p>5. Loppukoonti: Vain kaksi nopeampaa ryhmää kerkesivät katsomaan ja esittelemään tuotoksiaan toiselle ryhmälle kuvauksen jälkeen. Loppusatua ei tällä kertaa ehditty lukea.</p>	<p>Lisäksi MONO-illassa: Ponilautta Kelluvat kukat</p> <p>Koeasetelmat löytyvät sivulla olevasta moduulista.</p>		<p>lainaamaan rahaa pankkiirilta. Välillä vaihdoimme rooleja, jotta jokaisella oli mahdollisuus osallistua leikkiin ainakin kahdessa roolissa. Hyödykkeentuottajilla oli hienoja ideoita, joita kauppiaat hankkivat ja myivät eteenpäin. Muutama turhakkeen ostaja keksi kierrättää ostamansa turhakkeet takaisin alkutuottajalle. Kampaajan ja hierojan penkille oli usein jonoa. Jakelukärry kärräsi raaka-aineita, hyödykeitä ja rahaakin paikasta toiseen. Pankkiiri keräsi lainankorkoja ja energialaitoksen johtaja laskutti konttoreiden lämmitys- ja valaistuskuluista. Raha liikkui ja ihmisten välinen keskinäiseen tarvitsevuteen perustuva toiminta oli hauskaa.</p>
--	---	--	--